

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä huhtikuuta 2004

N:o 280—287

SISÄLLYS

N:o		Sivu
280	Tilastolaki	789
281	Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta	797
282	Laki Museovirastosta	798
283	Laki taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 2 ja 5 a §:n muuttamisesta	800
284	Valtioneuvoston asetus valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 9 kohdan muuttamisesta	801
285	Valtioneuvoston asetus matkustusoikeuden osoittamisesta eräissä tapauksissa	802
286	Valtioneuvoston asetus poliisin hallinnosta annetun asetuksen muuttamisesta	803
287	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta siemenperunan kaupasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta	804

N:o 280

Tilastolaki

Annettu Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään valtion viranomaisten tilastojen laatimisessa sovellettavista tiedonkeruusta sekä tilastojen suunnittelua ja laadintaa koskevista menettelytavoista ja periaatteista.

Tietojen keräämiseen, luovuttamiseen, suojaamiseen ja muuhun käsittelyyn tilastoja laadittaessa sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Euroopan yhteisön tilasto-ohjelmaan sisältyviin tilastoihin sovelletaan yhteisön tilastoista annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 322/97. Tämän lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin niiltä osin kuin neuvoston asetus ei tule sovellettavaksi.

2 §

Valtion tilastotoimi ja tilastoja laativat viranomaiset

Valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaoloja ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tilastoviranomaisella* tilastokeskusta valtion tilastotoimen yleisviranomaisena samoin kuin maa- ja metsätalousministeriön

HE 157/2003
PeVL 3/2004
HaVM 3/2004
EV 30/2004

tietopalvelukeskusta, tullihallitusta sekä sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskusta niiden hoitaessa laissa säädettyjä tilastojen laadintaan liittyviä tehtäviä;

2) *tilastoja laativalla muulla viranomaisella* valtion viranomaisista, joka laatii toimialaansa koskevia tilastoja hallussaan olevista, muihin tarkoituksiin kerätyistä tiedoista taikka vapaaehtoisuuden perusteella tilastotarkoitukseen kerätyistä tiedoista;

3) *tiedonantajilla* tahoja, jotka antavat tietoja tilastojen laatimista varten;

4) *tiedonantovelvollisilla* tahoja, jotka antavat tietoja tilastoja varten laissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden nojalla;

5) *tiedonantajien edustajilla ja tiedonantovelvollisten edustajilla* järjestöjä, jotka edustavat tiedonantajia tai vastaavasti tiedonantovelvollisia.

3 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on yhteiskunnallista päätöksentekoa ja suunnittelua varten tarvittavan luotettavan tilastotiedon saannin varmistamiseksi sekä kansainväliseen tilastoyhteistyöhön liittyvien velvoitteiden toteuttamiseksi yhtenäistää ja tehostaa tietojen keruussa, käsittelyssä, käytössä, luovuttamisessa ja säilyttämisessä sovellettavia periaatteita ja menettelytapoja, edistää hyvän tilastotavan noudattamista valtion tilastotoimessa sekä varmistaa, että niiden oikeudet toteutuvat, jotka luovuttavat tietoja tilastointia varten tai joita tiedot koskevat.

2 luku

Tietojen kerääminen

4 §

Tietojen keräämisessä noudatettavat periaatteet

Tietojen antaminen tilastojen laatimista varten on tiedonantajille vapaaehtoista, jollei tiedonantovelvollisuudesta ole laissa säädetty.

Hankittaessa tietoja tilastojen laatimista varten tulee ensi sijassa käyttää hyväksi

julkishallinnon tehtävien hoitamisessa kertyneitä sekä elinkeinon- ja ammatinharjoittajien, yhteisöjen ja säätiöiden tavanomaisen toiminnan seurauksena syntyneitä tietoja.

Tiedot on kerättävä taloudellisesti ja niin, että siitä aiheutuu tiedonantajille mahdollisimman vähän haittaa ja kustannuksia.

5 §

Kerättävät tiedot

Tilastoja laativan viranomaisen on huolehdittava siitä, että tiedonantajilta pyydetään vain tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot.

Tiedot tulee kerätä ja tallettaa ilman tunnistetietoja aina, kun se tilastojen laatimisen kannalta on mahdollista. Tunnistetietoja voidaan kerätä ja tallettaa ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä tietoaineistojen yhdistämiseksi tai kun se on muutoin välttämätöntä yhteiskuntaolojen kehityspiirteitä kuvaavien luotettavien ja vertailukelpoisten tilastojen tuottamiseksi.

6 §

Tilastoviranomaisen neuvottelu- ja tiedonantovelvoitteet

Ennen kuin tilastoviranomainen päättää tiedonantovelvollisuuden perusteella kerättävistä tiedoista, sen on neuvoteltava tiedonantajien tai heidän edustajiensa kanssa. Neuvottelussa käsiteltäviä kysymyksiä ovat:

1) kerättävät tiedot ja niiden käyttötarkoitus;

2) keräämisessä noudatettavat määräajat ja menettelytavat;

3) kerättävien tietojen säilytysajat ja niiden suojaamisessa noudatettavat säännökset ja menettelytavat;

4) eri osapuolille tiedonkeruusta aiheutuvat kustannukset sekä palautetieto ja sen antamistavat.

Neuvottelu on järjestettävä myös silloin, kun yhden tai useamman 1 momentissa tarkoitetun kysymyksen suhteen suunnitellaan muutoksia tai kun tiedonantajien edustaja sitä pyytää.

Neuvottelu on järjestettävä niin varhaisessa vaiheessa, että tiedonantajien näkemykset voidaan ottaa huomioon tiedonkeruun suunnittelussa ja tiedonantajat voivat sopeuttaa tietojärjestelmänsä tarvittavan tiedon tuottamiseen.

7 §

Tilastoviranomaisen päätös tietojen keräämisestä ja tiedonkeruusta tiedottaminen

Neuvoteltuaan tiedonantovelvollisten tai heidän edustajiensa kanssa tilastoviranomainen päättää kerättävistä tiedoista sekä tietojen keräämisessä noudatettavista menettelytavoista ja määräajoista.

Tietojenkeruun käynnistämisestä ja kerättävistä tiedoista on riittävän ajoissa ilmoitettava tiedonantajille ja heidän edustajilleen.

8 §

Tiedonantovelvollisuudesta vapauttaminen

Tilastoviranomaisen tulee vapauttaa tiedonantovelvollinen tämän pyynnöstä tiedonantovelvollisuudesta kokonaan tai osittain, jos tietojen antamisesta on tälle kohtuutonta haittaa eikä vapauttaminen oleellisesti vaikeuta tilastojen laatimista eikä tilastojen luotettavuus ja käytettävyys oleellisesti heikene.

9 §

Tiedottamisvelvollisuus tietoja kerätessä

Tilastoja laativan viranomaisen on tietoja kerätessä kirjallisesti selostettava tiedonantajille tietojen käyttötarkoitus, tilastojen laatimisessa käytettävät menettelytavat, tiedonantovelvollisuus perusteluineen tai se, että tietojen antaminen on vapaaehtoista, tiedonantajan oikeudet, tietojen suojaamisjärjestelyt ja säilytysajat sekä muut tarpeelliset tietojen antamiseen vaikuttavat seikat. Silloin, kun tietojen antaminen on vapaaehtoista, tietoja keräävän viranomaisen tulee ilmoittaa asiasta myös tiedonantajien edustajille.

Tiedonantovelvollisille, lukuun ottamatta valtion viranomaisia, on annettava tilastotiedoista palautetieto. Palautetieto on annettava tiedonantajien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

3 luku

Tietojen käsittely ja tilastojen laatiminen

10 §

Tietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet

Tilastotarkoituksia varten kerättyjä tietoja yhdistettäessä, säilytettäessä, hävitettäessä tai muutoin käsiteltäessä on huolehdittava siitä, ettei kenenkään yksityisyys tai liike- tai ammattisalaisuus vaarannu.

Tietoja on käsiteltävä hyvää tilastotapaa noudattaen ja tilastoalalla yleensä sovellettavien kansainvälisten suositusten ja menettelytapojen mukaisesti.

Tilastoja laativan viranomaisen on huolehdittava siitä, että tiedot on tilastotuotannon kaikissa vaiheissa asianmukaisesti suojattu siten kuin erikseen säädetään.

11 §

Tilastojen laatu ja saatavuus

Tilastojen on oltava mahdollisimman luotettavia ja niiden on annettava oikea kuva yhteiskuntaoloista ja niiden kehityksestä.

Tietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi ja hyväksikäytön tehostamiseksi tilastoja laadittaessa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä yhdenmukaisia käsitteitä, määritelmiä ja luokituksia.

Tilastot tulee laatia niin, etteivät niistä ole suoraan tai välillisesti tunnistettavissa ne, joita tilastot koskevat, ellei tunnistamista koskeva tieto ole tämän lain mukaan julkinen.

Tilastot on julkistettava mahdollisimman pian niiden valmistumisen jälkeen. Niiden tilastojen julkistamiseen, joilla ilmeisesti voi olla vaikutusta pääoma- ja rahoitusmark-

kinoilla, sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 8 §:ssä ja 24 §:n 1 momentin 13 kohdassa säädetään.

4 luku

Tilastotarkoituksiin kerättyjen tietojen luovuttaminen

12 §

Tietojen salassapito ja julkisuus

Tilastotarkoituksia varten annettujen tietojen julkisuudesta ja salassapidosta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Lain 24 §:n 1 momentin 16 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta tilastoja laativan viranomaisen hallussa olevien valtion ja kunnallisten viranomaisten toimintaa ja julkisten palvelujen tuottamista kuvaavien eikä tämän lain 18 §:ssä tarkoitettuja yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tietojen julkisuuteen.

Tilastoja laativan viranomaisen hallussa olevaan tilastotarkoituksia varten saatuun asiakirjaan ei sovelleta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 ja 12 §:ssä säädettyä oikeutta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta.

13 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Riippumatta siitä, mitä viranomaisten velvollisuudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja muulla lailla säädetään, tilastoviranomaisen tilastotarkoituksiin saamia tietoja voidaan luovuttaa ulkopuolisille vain tässä laissa tai muussa erityisesti valtion tilastointia koskevassa laissa säädetyin perustein taikka sen nimenomaisella suostumuksella, jota ne koskevat. Näitä tietoja ei saa luovuttaa käytettäväksi tutkinnassa, valvonnassa, oikeudenkäynnissä, hallinnollisessa päätöksenteossa tai muussa vastaavassa henkilöä, yritystä, yhteisöä tai säätiötä koskevan asian käsittelyssä.

Tilastoviranomainen voi luovuttaa tilastotarkoituksiin keräämiään salassa pidettäviä tietoja yhteiskuntaoloja koskevia tieteellisiä tutkimuksia ja tilastollisia selvityksiä varten.

Henkilötietolaisissa tarkoitettuja henkilötietoja ja muiden tilastoyksiköiden tunnistetietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa. Välttämättömät tunnistetiedot voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle tilastoviranomaiselle sen toimialaan kuuluvien tilastojen laatimista varten. Tämän momentin nojalla saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen. Luvan myöntämiseen sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä säädetään. Tilastoviranomainen päättää kuitenkin aina luvan antamisesta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista takaisin sille viranomaiselle, joka on toimittanut tietoaineiston tilastoviranomaiselle.

Tilastoja laativan muun viranomaisen tilastoja varten erikseen keräämien tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä säädetään. Tilastoja laativa muu viranomainen päättää kuitenkin aina luvan antamisesta.

5 luku

Tilastokeskuksen tilastointia koskevat säännökset

14 §

Tilastokeskuksen oikeus kerätä tietoja tiedonantovelvollisuuden nojalla

Valtion viranomaiset ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot hallussaan olevista tietoaineistoista sekä tiedot omasta toiminnastaan, taloudestaan, hoitamistaan tehtävistä, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, toiminnan sijainnista, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Elinkeinonharjoittajat, kuntien ja valtion liikelaitokset sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ja säätiöt ovat velvollisia antamaan

salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot harjoittamansa toiminnan lajista, sijainnista, omistamisesta ja taloudesta, hyödykkeistään, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos ja laakisääteistä sosiaalivakuutusta harjoittavat vakuutuslaitokset ovat salassapitosäännösten estämättä lisäksi velvollisia antamaan hallussaan olevat tiedot vakuutusvelvollisten maksamista sosiaalivakuutusmaksuista.

Edellä mainittuihin ryhmiin kuulumattomat, lailla tai lain nojalla annettuja julkisia hallintotehtäviä hoitavat ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

15 §

Tilastokeskuksen oikeus kerätä henkilötietoja tiedonantovelvollisuuden nojalla

Valtion viranomaiset ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät henkilötiedot, jotka kuvaavat henkilön:

- 1) sosioekonomisia tai demografisia ominaisuuksia mukaan lukien henkilön etninen alkuperä ja uskonto;
- 2) asumis- ja muita elinoloja;
- 3) tuloja, sosiaalietuuksia, varallisuutta ja muuta taloudellista asemaa;
- 4) elinkeinon- tai ammatinharjoittamista;
- 5) koulutusta, työllistymistä ja työoloja;
- 6) liikenneonnettomuuteen ja tapaturmiin osallisuutta sekä niiden syitä;
- 7) rangaistuksia tai joutumista rikoksen kohteeksi;
- 8) oikeusavun saantia, asioiden käsittelyä tuomioistuineläytöksessä taikka ulosotto- tai muussa täytäntöönpanoviranomaisessa;
- 9) poliisin palvelujen käyttöä tai poliisin toiminnan kohteena olemista;
- 10) ehdokkuutta vaaleissa ja muuta yhteiskunnallista toimintaa.

Elinkeinonharjoittajat ja muut työnantajat ovat velvollisia antamaan salassapitosäännös-

ten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät henkilötiedot henkilöstönsä palkoista, työajoista, ammatista ja toimipaikoista. Elinkeinotoimintaa harjoittavat luonnolliset henkilöt, maanviljelijät ja kalastajat ovat lisäksi velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät 14 §:n 3 momentissa tarkoitettut henkilötiedot toiminnastaan.

Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos ja kuntien eläkevakuutus ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle hallussaan olevat välttämättömät henkilötiedot vakuutettujen ammatista, palvelusuhteesta ja maksetuista etuuksista.

Lain tai lain nojalla tehdyn päätöksen perusteella koulutusta järjestävät organisaatiot ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät oppilaskohtaiset henkilötiedot oppilaista, heidän suorittamistaan tutkinnoista ja saadusta opetuksesta.

Arkaluonteisia henkilötietoja saa 1 momentin 1, 3, 7, 9 ja 10 kohdan lisäksi kerätä tiedonantajilta vain silloin, kun arkaluonteinen tieto on vaikuttanut välittömästi koulutuksen, etuuden tai palvelun saantiin tai sen muotoon taikka kun se ilmenee välillisesti koulutuksen, etuuden tai palvelun saantia tai viranomaisen päätöstä tai liikenneonnettomuuden tai tapaturman syitä koskevista tiedoista.

16 §

Tiedonantovelvollisuutta koskevat rajoitukset

Tilastokeskuksen oikeus kerätä tietoja 14 ja 15 §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden nojalla ei koske kansainvälisten suhteiden, yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja valtion turvallisuuden kannalta salassa pidettäviä tietoja.

17 §

Tietoaaineistojen käyttö

Tilastokeskus voi laatia hallussaan olevasta aineistosta toimeksiannosta tilastoja.

Milloin tilastokeskus laatii viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitetun viranomaisen toimeksiannosta tilastoja, se voi käyttää toimeksiannon suorittamisessa myös toimeksiannon antaneen viranomaisen tilastokeskukselle luovuttamia tietoja. Toimeksiannon antanut viranomainen voi luovuttaa tilastokeskukselle toimeksiannon suorittamista varten hallussaan olevaa aineistoa siten kuin viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä ja 37 §:n 5 momentissa säädetään. Mainitun lain 5 §:n 2 momenttia ei sovelleta tällä tavoin laadittuihin tilastoihin.

Milloin tilastokeskus laatii muun kuin 2 momentissa tarkoitetun viranomaisen toimeksiannosta tilastoja, se voi käyttää toimeksiannon suorittamisessa myös toimeksiantajan tilastokeskukselle luovuttamia tietoja.

18 §

Yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tietojen julkisuus

Tilastokeskus ylläpitää tilastojen laadintaa varten hallussaan olevien tietojen pohjalta yritys- ja toimipaikkarekisteriä, jonka sisältämät tiedot ovat julkisia seuraavasti.

Elinkeinon- ja ammatinharjoittajien, yhteisöjen ja säätiöiden osalta julkisia ovat tiedot:

- 1) yritys- ja yhteisötunnuksesta ja sen voimassaoloajasta, oikeudellisesta muodosta, nimestä, toimialasta, kielitunnuksesta, kotikunnasta sekä julkisesta osoitteesta ja muista julkisista yhteystiedoista;
- 2) omistajatyypistä;
- 3) toiminnan sijainnista ja toimipaikoista;
- 4) liikevaihdon suuruusluokasta;
- 5) henkilökunnan kokonaismäärästä ja henkilökunnan määrästä kunnittain;
- 6) ulkomaankaupan harjoittamisesta;
- 7) arvonlisäverovelvollisuudesta, työnantajana toimimisesta ja ennakkoperintärekisteriin merkitsemisestä;
- 8) konsernien osalta konsernisuhteista.

Toimipaikkojen osalta julkisia ovat tiedot toimipaikkatunnuksesta, toiminta-ajasta, nimestä, toimialasta, sijainnista, julkisesta osoitteesta ja muista julkisista yhteystiedoista sekä henkilökunnan määrän suuruusluokasta.

Rekisteriin tehdyillä merkinnöillä ei ole oikeusvaikutuksia.

Jokaisella on oikeus saada rekisteristä tietoja kopiona tai sähköisessä muodossa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä. Henkilötietolain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettulla rekisteröidyillä on kuitenkin kyseisen lain 30 §:n mukainen oikeus kieltää itseään koskevien tietojen käsittely. Rekisteriin merkittyjen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoinkin, mitä henkilötietolaissa säädetään.

19 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä 13 §:n 1—3 momentissa säädetään, tilastokeskus voi luovuttaa tieteellistä tutkimusta ja tilastollista selvitystä varten tunnistetietoineen tiedot iästä, sukupuolesta, koulutuksesta ja ammatista edellyttäen, että tietojen saajalla on henkilötietolain mukainen oikeus käsitellä näitä tietoja.

Kuolemansyytietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä siitä erikseen säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Ahvenanmaata koskevat erityissäännökset

Ahvenanmaata koskevien tilastojen laadimisessa noudatetaan, mitä Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991) säädetään.

Valtakunnan viranomaisten tilastotarkoituksiin saamia Ahvenanmaata koskevia tietoja voidaan 12 ja 13 §:n estämättä luovuttaa tilastojen laatimista varten Ahvenanmaan tilastoja laativille viranomaisille.

21 §

Kustannusten korvaaminen

Tilastoviranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitetut tiedot maksutta. Jos kuitenkin kysymyksessä on tiedonantajan hallussa olevien laajojen massaluonteisten tietoaineis-

tojen luovuttaminen, välittömästi tietojen luovuttamisesta aiheutuvat erilliskustannukset korvataan.

Edellä 9 §:ssä tarkoitetut palautetiedot ovat tiedonantovelvollisille maksuttomia.

22 §

Ulkopuolisten palvelujen käyttö

Tilastoja laativa viranomainen voi antaa toimeksiantona suoritettavaksi tilastotuotannon eri vaiheisiin liittyviä osatehtäviä tai tukitehtäviä. Toimeksiantojen käyttöä ja ehtoja harkittaessa ja valvontaa järjestettäessä on erityisesti otettava huomioon tietosuojanäkökohdat.

23 §

Uhkasakko

Jos tiedonantovelvollinen laiminlyö tietojen antamisen määräaikana, voi lääninhallitus 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun viranomaisen hakemuksesta velvoittaa tietojen antamiseen uhkasakolla. Uhkasakon määräämisen edellytyksenä on 6 §:ssä tarkoitettujen neuvottelujen käyminen.

24 §

Tilastosalaisuuden rikkominen

Rangaistus 12 ja 13 §:ssä säädetyn *salasapitovelvollisuuden rikkomisesta* tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Joka rikkoo 13 §:ssä säädettyjä velvoitteita, on tuomittava *tilastosalaisuusrikkomuksesta* sakkoon.

25 §

Tiedonantovelvollisuuden rikkominen

Tiedonantovelvollinen, joka tahallaan laiminlyö tässä laissa tarkoitettujen tietojen antamisen, on tuomittava *tilastolaissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden täyttämättä jättämisestä* sakkoon.

Tiedonantovelvollinen, joka tahallaan antaa väärän tiedon tai ilmoituksen tässä laissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi, on tuomittava *tilastoa koskevan väärän tiedon antamisesta* sakkoon.

Jos 1 tai 2 momentissa mainittua rikkomusta on pidettävä kokonaisuudessaan ilmeisen vähäisenä, 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu viranomainen voi jättää ryhtymättä toimenpiteisiin rikkoneen saattamiseksi syytteen.

26 §

Hallintopäätöksen tiedoksianto

Tilastoja laativien viranomaisten päätökset saadaan antaa asianomaisille tiedoksi lähettämällä ne postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valittajan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

27 §

Muutoksenhaku

Tilastoja laativien viranomaisten tämän lain nojalla tekemiin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätökset voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevina, jollei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa.

28 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004. Lain 14 §:n 4 momentin mukaisen tiedonantovelvollisuuden nojalla tietoja voidaan kerätä vuodesta 2005 lähtien.

Tällä lailla kumotaan 21 päivänä tammi-kuuta 1994 annettu tilastolaki (62/1994) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä liike- ja yhteisötunnuksen luovuttamisesta 14 päivänä joulukuuta 1990 annettu laki (1126/1990).

Edellä 2 momentissa kumottua tilastolakia (1200/1992) 1 §:ssä tarkoitettuun palveluyksikköön vuoden ajan tämän lain voimaantuloa sovelletaan kuitenkin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta annetun lain

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

N:o 281

L a k i

viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21 päivänä toukokuuta 1999 annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 16 kohta seuraavasti:

24 §

Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat

Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

16) tilastoviranomaiselle tilastojen laatimista varten annetut asiakirjat samoin kuin

asiakirjat, jotka on vapaaehtoisesti annettu viranomaiselle tutkimusta tai tilastointia varten;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

HE 157/2003
 PeVL 3/2004
 HaVM 3/2004
 EV 30/2004

2 440201/46

N:o 282

Laki

Museovirastosta

Annettu Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala

Kulttuuriperinnön suojelua ja maan yleistä museotointa varten on opetusministeriön alainen Museovirasto.

2 §

Tehtävät

Museoviraston tehtävänä on, jollei lailla tai sen nojalla toisin säädetä:

1) huolehtia kulttuurihistoriallisen kansallisomaisuuden kartuttamisesta, hoidosta ja näytteilläapidosta;

2) toimia kulttuuriperinnön ja -ympäristön suojelusta vastaavana asiantuntijaviranomaisena;

3) vastata muinaisjäännösten ja, jollei asia kuulu muun viranomaisen toimialaan, kulttuuriympäristön hoidosta ja valvonnasta;

4) huolehtia kulttuuriperinnön tutkimisesta ja kulttuuriperintöä koskevan tiedon tallentamisesta, säilyttämisestä ja käytettäväksi saatamisesta.

Museoviraston tehtävistä säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Organisaatio

Museovirastossa on Suomen kansallismuseo, joka toimii valtakunnallisena kulttuuri-

historian museona, ja muita toimintayksiköitä. Museovirastolla voi lisäksi olla alueellisia yksiköitä.

4 §

Johtaminen ja ratkaisuvallta

Museovirastoa johtaa pääjohtaja. Museovirastolla on työjärjestys, jonka pääjohtaja vahvistaa.

Museovirastossa on merkittävien ja laajakantoisten asioiden ratkaisemista varten erityisistunto, jonka tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Pääjohtaja ratkaisee Museovirastossa ratkaistavat asiat, joita ei ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty Museoviraston muun virkamiehen ratkaistaviksi. Valtioneuvoston asetuksella säädetään asioista, joita ei voida työjärjestyksessä määrätä muun virkamiehen ratkaistaviksi.

5 §

Maksut

Museovirasto voi periä tuottamistaan suoritteista maksuja, joiden suuruutta määrätessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annetussa opetusministeriön asetuksessa säädetään.

Poiketen siitä, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään, maksuja pääsystä Museoviraston alaisiin museoihin, näyttelyihin ja muihin yleisölle tarkoitettuihin tilaisuuksiin ja esittelyihin voidaan alentaa tai jättää maksu

kokonaan perimättä silloin, kun se on opetuksen, tieteen tai muuten yleisen edun kannalta tarkoituksenmukaista.

Poiketen siitä, mitä valtion maksuperusteissa säädetään, liikeloudellisin perustein hinnoiteltavien kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten ja niissä sijaitsevien tilojen vuokria voidaan kulttuuripoliittisista syistä alentaa siten, että tiloista peritään kulloinkin käyvän hintatason mukainen vuokra tai, kun sitä on pidettävä valtion edun mukaisena, vuokra saa olla käypää alempi tai sen perimisestä voidaan luopua.

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään Museoviraston virkojen täyttämistä, pääjohtajan ja muiden esimiesasemassa olevien virkamiesten esimiesasemaan liittyvistä tehtävistä sekä pääjohtajan sijaisen määräämisestä.

Tarkemmat määräykset organisaatiosta ja toimintayksiköistä, yksiköiden tehtävistä,

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

muusta kuin 1 momentissa mainitusta sijaisuudesta, sisäisestä johtamisesta sekä muista sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista annetaan työjärjestyksellä.

7 §

Lahjoitus- ja testamenttivarat

Museovirasto voi ottaa vastaan lahjoitus- ja testamenttivaroja.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2004.

Tällä lailla kumotaan museovirastosta 14 päivänä tammikuuta 1972 annettu laki (31/1972) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kulttuuriministeri *Tanja Karpela*

N:o 283

Laki**taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 2 ja 5 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen edistämisen järjestelystä 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun lain (328/1967) 2 ja 5 a §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § osaksi laissa 635/1997 ja 5 a § laissa 366/2000, seuraavasti:

2 §

Valtion taidetoimikuntien ja taiteen keskustoimikunnan tehtävänä on edistää luovaa ja esittävää taiteellista työtä, taiteen tunte-
 musta ja harrastusta sekä taiteen kannalta tärkeätä ajankohtaista tutkimusta, toimia valtion asiantuntijaeliminä taiteen alalla sekä suorittaa ne muut taiteen edistämistä tarkoittavat tehtävät, jotka valtioneuvoston asetuksella niille annetaan.

Alueellisen taidetoimikunnan tehtävänä on toimialueellaan edistää taidetta sekä sen harjoittamista ja harrastamista. Toimikunta voi sen käytettäviksi osoitettujen määrärahojensa rajoissa myöntää taiteilija ja kohdeapurahoja sekä muita avustuksia. Tarkemmat säännökset toimikunnan tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Taidetoimikunnat ovat opetusministeriön alaisia.

5 a §

Taiteen keskustoimikunnan, valtion taidetoimikunnan ja alueellisen taidetoimikunnan päätökseen, joka koskee palkinnon, apurahan tai avustuksen myöntämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 23 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Kulttuuriministeri *Tanja Karpela*

N:o 284

Valtioneuvoston asetus
valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 9 kohdan muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtioneuvoston kanslian esittelystä, *muutetaan* 3 päivänä huhtikuuta 2003 annetun valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 9 kohta seuraavasti:

3 §

*Valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistavat
yleiset asiat*

Valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee seuraavat *yleiset asiat*:

9) Euroopan unionissa päätettäviin asioihin

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

sekä niihin sisällöltään ja vaikutuksiltaan rinnastettaviin asioihin liittyvät toimenpiteet, jos ne edellyttävät valtioneuvoston päätöstä;

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Pääministeri *Matti Vanhanen*

Hallitusneuvos *Seija Salo*

N:o 285

Valtioneuvoston asetus
matkustusoikeuden osoittamisesta eräissä tapauksissa

Annettu Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään 22 päivänä elokuuta 1986 annetun passilain (642/1986) 2 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Suomen kansalainen saa matkustaa maasta seuraaviin maihin käyttäen matkustusasiakirjana passin sijasta henkilökorttilain (829/1999) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua henkilökorttia: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liechtenstein, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Saksa, San Marino, Slovakia, Slovenia, Sveitsi, Tšhekki, Unkari ja Viro.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Tällä asetuksella kumotaan 19 päivänä helmikuuta 1999 annettu asetus matkustusoikeuden osoittamisesta eräissä tapauksissa (196/1999) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

Ylitarkastaja Riitta Aulanko

N:o 286

Valtioneuvoston asetus**poliisin hallinnosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, lisätään poliisin hallinnosta 15 päivänä maaliskuuta 1996 annettuun asetukseen (158/1996) uusi 16 a § seuraavasti:

Kelpoisuusvaatimukset

16 a §

Kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista niiden virkojen osalta, joissa säädettyinä kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto, säädetään julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:ssä.

Kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena muussa kuin 1 momentissa tarkoitetussa poliisimiehen virassa on kaksikielisessä viranomaisessa viranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Yksikielisessä viranomaisessa edellytetään viranomaisen kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa.

Kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena poliisilaitoksen vartijan ja ylivartijan virassa on kaksikielisessä viranomaisessa viranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä ymmärtämisen taito. Yksikielisessä viranomaisessa edellytetään viranomaisen kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Virkamies, joka on nimitetty poliisihallinnon virkaan ennen tämän asetuksen voimaantuloa, on asetuksen voimaan tultua edelleen kielitaidon osalta kelpoinen virkaan.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2004

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

Ylitarkastaja Riitta Aulanko

N:o 287

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus**maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta siemenperunan kaupasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2004

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 25 päivänä helmikuuta 2000 annetun lain (188/2000) 4 §:n nojalla:

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan asetuksen:

Asetuksen nimike	MMM:n määräys- kokoelman n:o	antopäivä	voimassaolo- aika
MMMa siemenperunan kaupasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta	29/04	20.4.2004	27.4.2004 – 30.6.2004

Edellä mainittu asetus on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Asetus on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, osoite (Mariankatu 23, Helsinki), PL 310, 00023 Valtioneuvosto, puhelin (09) 5765 111.

Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2004

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

Ylitarkastaja Juha Mantila

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 280—287, 2 arkkia